Ч. 177. Чернівцї, вівторок дня 13. (25.) серпня 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

„Ефемеричні успіхи нової ери“.

II.

Перейдім тепер на поле рускої лїтератури й науки і приглянцьмо ся її розвиткови до і опісля „нової ери“. Нема що богато про се толкувати, бо всякому се добре відомо, що й лїтература й наука потребують матеріяльних засобів і пособлюваня. Справедливо писав пок. Антін Могильницкий за латиньским поетом:

„Як би хлїб наш насущний, лекші дневні працї,
Не один з нас був би Верґіль і Горацний.“

І дїйсно, досить розглянути ся поміж нашими письменниками або взагалї поміж осьвіченою верствою рускої суспільности, а бачимо, скілько то змарнувало і марнує ся спосібних і талановитих людий задля недостачі матеріяльних засобів, скілько руских сил переходить на лїтературну й наукову ниву польску, московску, нїмецку і т. д. задля того лише, що жиють з працї лїтературної, а у нас не можуть найти прожитку та йдуть на роботу до сусїдів. Коли-ж т. зв. красна лїтература у нас не оплачує, то тим меньше наука. Задля того проявила ся здавна у нас потреба такої інституциї, яка би змогла пособляти нашим письменникам, щоби писаня їх не лежали в теках, та щоби своєю роботою лїтературною чи науковою могли собі заробити хоч на сухий кусень хлїба. Меценатів у нас дасть Бог, тим то ролю мецената повинно у нас обняти товариство лїтературне чи наукове. З такою метою засновано у Львові лїтературне товариство ім. Шевченка з друкарнею в 1873 р. Однак о власних силах розвивало ся се товариство вельми пиняво, хоч все-ж таки чимало причинило ся до розбудженя руху лїтературного. Слабі матеріяльні засоби не позволяли одначе товариству розвинути ширшу дїяльність та пособляти матеріяльно лїтератам руским. Товариство видавало до 1892 р. „Зорю“, передруки д-ра Огоновского Історию рускої лїтератури, єго-ж Studien auf dem Gebiete der ruthen. Sprache, та дрібні белетристичні виданя. За лїтературні роботи не давало товариство або нїяких винагород або лише деколи і то вельми дрібні. А вже-ж про наукову роботу в товаристві годї було й думати, позаяк видїл безнастанно був занятий фінансовими клопотами.

В р. 1889 підняла *Правда* справу орґанїзациї і перетвореня товариства ім. Шевченка в наукове. Проживаючий тодї у Львові Ол. Кониський виробив вкупі з Ол. Барвіньским і д-ром Франком статут наукового товариства. Нарис сего статута показав ся однак з правничого боку не зовсїм відповідним і задля того Ол. Барвіньский на основі статута краківскої Академії наук і Білгородского Ученого Дружства виробив новий нарис спільно з пок. Д. Гладиловичем і д-ром Дїдошаком. Та нїде правди дїти, львівска громада вельми скептично віднесла ся до сих заходів перетвореня товариства в наукове, а деякі просто стали ворогувати, звідки то п. Барвіньский, прийшовши з Тернополя, бере ся реформувати товариство, що доси істнувало на основі дотогочасного статута. Однак всї перепони, всї пересуди і зневіру у власні сили переборов п. Барвіньский (сего не відмовить єму і найскрайнїйший, але обєктивний опозицийник) і в р. 1893 вийшло в житє наукове товариство ім. Шевченка. Переводивши ту переміну і нову орґанїзацию товариства, п. Барвіньский сьвідомо творив основу для сподїваного тодї професора історії України-Руси, який мав обняти провід наукової роботи, хоч початки сеї роботи вже були зроблені за головованя проф. Целевича, а відтак за п. Барвіньского. Коли-ж обняв катедру історії в львівскім унїверситетї проф. М. Грушевский, застав вже готову основу, на якій міг розвинути на широкі розміри теперішну наукову роботу в секциях. Однак до лїтературної і наукової роботи потрібно було окрім сил робочих ще й т. зв. nervus rerum, се-б то матеріяльних засобів. Сама друкарня і вкладки членів товариства не могли сего достарчити. Та й друкарня не могла значно розвинути ся без того. Отже і про се подумав п. Барвіньский, щоби будучий керманич наукової роботи і видань

Наша антольоґія.

З чужини.

Моє серце не тут, моя дума не тут,
Вони ген на Подїлю, над Збручем!
Дума лине орлом, серце рветь ся притьмом
На лани сном сповиті могучим.
Доки щастє твоє, рідний краю, є сном,
Моє серце і дума над Збручем!

Гей Подїля лани, плодотворні лани,
Жерело мого смутку і суму!
Йдуть за море по хлїб ваші рідні сини,
Я-ж до вас мою скорбну шлю думу.
Там блукає вона, там шукає тих слїз,
Що по трав розлили ся коверци,
Що зросили стежки всї й кождіський покіс,
І троїть тими сльозами серце.

Моє серце не тут, моя дума не тут,
Вони ген на Подїлю, над Збручем!
Дума лине орлом, серце рветь ся притьмом
На лани сном сповиті могучим.
Доки щастє твоє, рідний краю, є сном,
Моє серце і дума над Збручем!

В. Щурат.

МАНЕВРИ.

(Вражіня з війскового житя.)

Бібрка 23-го серпня 1896.

Habt Acht! Розповім вам дещо за маневри!

Пишу в Бібрцї, препоганій жидівскій норі, в якогось Мошка на кватирі, бо зібрала ся ту така маса войска (цїла дивізия), що навіть офіцири мусять вдоволяти ся леда яким дахом над головою; а бідні втомлені вояки — ті вже мусять валяти ся по стодолах, стайнях та жидівских зовсїм не запашних закамарках. У моїй кватирі з нагоди шабасу атмосфера дуже цибулькова; сам Мошко з предовгими рудими пейсами, в шабасовій шапцї з тхора, стоїть поважно на порозї; а єго численні потомки в сусїдній комнатї зводять такий крик і плач, що єго не втихомирив би навіть один капітан з прелютим лицем і з богатим словарем „кріпких слів“. Кілька днїв житя в такім жидівскім гнїздї, розуміє ся, разом з щоденними величезними походами і вправами, щодня від 3 або 4 години рано до 2 години з полудня, в поросї і на спецї, вистають, щоби чоловік уважав своє ліжко дома — райскою постелею, а своє звичайне занятє— занятєм богів.

„Ой ще не сьвіт і не зоря“, ще люди перевертають ся в ліжках на другий бік, як уже полк стоїть готовий до маршу. „Гуцульский зефірик“, холодний та протверезуючий і найбільше заспаного вояка, віє полями; цїлий полк як тягаровий поїзд тягне ся стернями, доріжками по лїсах, бездорожами, — суне на „ворога“, котрий десь там о три милї дороги має стояти під лїсом.

Три милї дороги — не далека україна, та як прийде ся йти сю дорогу манївцями, полями, навпростець лїсами, а до того сонечко немилосерно припече, порох заклубить ся як хмара над полком, і зробить ся властива тілько машеруючому войску атмосфера, котрої складу я не радив би нїкому розслїджувати, тодї отвираєш рот як щупак витягнений з води і ловиш кождий холоднїйший подув вітру, щоби прийти трошка до себе. Ноги переміняють ся в якесь дивне perpetuum mobile; їх не чуєш так довго, поки не сядеш; аж коли сядеш і хочеш знову підняти ся, чуєш нараз, що годї ноги розігнути, не хотять слухати. А ту ще всьо на тобі від поту мокре.

Ті великі походи, що становлять дуже важну річ в штуцї военній, мабуть не дошкулюють звичайним воякам так, як всяким резервістам: воякам простим і офіцирам, відвиклим уже від войска. Дома н. пр. зза бюра майже не встаєш, а ту знов майже не сїдаєш. Там голова в роботї, а ту ноги. Добре їм так! Нехай і ноги знають, що для оборони вітчини они не меньше потрібні, як голова, а у простих вояків то таки справдї більше потрібні, бо головою за них працюють старші. Чей знаєте касарняний дотеп, що

наукових мав під рукою потрібні фонди до оплати накладів і винагороди наукових робітників. Заходам п. Барвіньского має наукове товариство завдячити і субвенциї з сойму і мінїстерства, як і се, що Рада шкільна кр. друкує в друкарнї товариства всї книжки рускі для шкіл народних і середних і се стало ся таки за „нової ери чи нового курсу“ заходом п. Б-го! Сего не може заперечити навіть п. Струсевич.

Правда, що недавно один помічник *Дѣла* запевняв, що „дух опозицийний“ розбуджений в рускій суспільности варта сотки тисячів, отже нехай би і пропали сї субвенциї та доходи наукового товариства імени Шевченка, які оно має з фондів краєвих і державних та з друку шкільних книжок, то се не велика була би шкода. Годї нам про се змагати ся, що більше варта, чи „дух опозицийний“, чи реальні придбаня (або як *Дѣло* називає „здобутки“), але ми знов покличемо ся на числа, нехай вони говорять. Товариство ім. Шевченка перед „новою ерою“ видавало *Зорю*, Історию лїтератури, та деякі иньші передруки з *Зорі*, а тепер покажемо єго стан, до якого оно дійшло, осягнувши „ефемеричні успіхи нової ери“, як каже *Дѣло*. В роцї 1890 майно товариства виносило кругло 13.000 зр., а в 1895 р. 49.633 зр. ав. і видало від „нової ери“ 12 томів Записок, кілька випусків „Часописи правничої“, кілька томів „Рускої історичної Бібліотеки“, 1 том Етноґрафічного збірника, 1 том Жерел до історий України-Руси, Кобзаря Т. Шевченка в 3-х томах, окрім *Зорі* і кільканайцяти белетристичних книжок. Досить споглянути на сей здоровий оберемок видань товариства, досить розглянути ся в тім, скілько там цїнних наукових розвідок, які там гарні почини наукової роботи, про яку не тілько Поляки і Москалї, але й Нїмцї висловлюють ся з незвичайним признанєм. Видавана у Віднї Zeitschrift für österreichische Volkskunde ось що пише в 7 випуску за сей рік: „Der wissenschaftliche Sevcenko-Verein in Lemberg entfaltet neuestens, besonders seitdem Prof. Hruszewski seine Leitung übernommen hat, eine sehr rege wissenschaftliche Thätigkeit. Neben der regelmässig dieses Jahr bereits jeden zweiten Monat erscheinenden Revue „Записки наукового товариства ім. Шевченка“ wurde zu anderen wissenschaftlichen Publicationen gegriffen. Es erschien bereits der I. Bd. der „Quellen zur Geschichte von Kleinrussland“, der I. Bd. der Denkmäler der kleinrussischen Sprache und Literatur ist im Drucke, und vor uns liegt der I. Bd. einer Sammlung ethnographischen Materials. Dem Programme gemäss wird in diesen Sammelbänden ethnographisches Material aus dem ganzen von Kleinrussen bewohnten Territorium aufgenommen, und jedes Jahr wenigstens soll ein Band erscheinen. Dieses Programm ist gewiss ein sehr weites und wird sich mit der Zeit wohl auf ein intensiveres Stadium der kleinrussischen Etnografie in Galizien, in der Bukowina und in Nordungarn beschränken; die etnographische Erforschung dieses Gebietes ist in erster Linie erwünscht und nothwendig, die Vorbedingungen einer intensiveren wissenschaflichen Erforschung sind auch hier gegeben“.

В сї видання вкладає наукове товариство що найменьше річно 10.000 зр. і тим причиняє ся до розвитку лїтератури й науки в рускій мові, причиняє ся до вироблення молодих сил лїтературних, достарчає їм з своїх фондів прожитку, подаючи винагороди за наукові роботи. Неодин молодий чоловік в критичних хвилях найшов підмогу за свою наукову роботу, котра инакше спочивала би в тецї або збогатила би чужу наукову ниву. А все те стало аж тодї можливим, коли для товариства виєднало ся конечні для него материяльні засоби, коли оно міцно стануло материяльно на своїх ногах. Все те єсть непеpечно успіхом і придбанєм „нової ери“ чи „нового курсу“, чого не заперечить нї п. Романчук анї „Дїло“. Нехай же они тепер з рукою на серцї скажуть, чи лїпший був стан товариства ім. Шевченка до „нової ери“, чи теперішний, чи се, що осягнуло ся для наукового товариства і єго розвитку єсть „дрібні і хвилеві користи“, „ефемеричні успіхи нової ери“, чи се „при иньших обставинах мало би значінє, а при теперішних втратило свою вартість“?

Ц. к. краєва комісия для ревізиї катастру податку ґрунтового у Львові

відбула дня 17-го серпня 1896 третє повне засїданє під проводом п. віцепрезидента д-ра Коритовского при участи 21 членів.

На тім засїданю референти підкомітетів комісиї здавали справу з дотеперішної працї підкомітетів. Після справоздань тих кождий підкомітет полагодив вже рекламациї з кількох повітів, а що-до поодиноких повітів взглядно громад або обшарів двірских рішив внести переведенє розслїдів на місци.

Відтак комісия удїлила пп.: Іванови і Станїславови ґр. Стадницким, Тишівницкому, Галлерови, Менциньскому, ґр. Дїдушицкому, Ценьскому і Лїтиньскому на їх просьбу відпустки. Предсїдатель заявив, що на час відпустки згаданих членів комісиї покличе безпроволочно їх заступників.

На внесенє п. Гнївоша перенесла комісия на будуче свої права що-до удїленя відпустки на предсїдателя комісиї, а на внесенє п. Онишкевича ухвалено, щоби члена, котрий не одержавши відпустки, не брав 8 днїв участи в роботах комісиї, уважати тим самим яко остаючого на відпустцї. Дальше на внесенє п. Гнївоша ухвалила комісия перенести своє право заряджуваня предкладаних дотичними підкомітетами місцевих оглядин і визначуваня до них делеґатів на предсїдателя комісиї.

Вкінци на внесенє ґр. Стан. Стадницкого ухвалено по довшій дискусиї, що комісиї призначені до тих місцевих оглядин мають складати ся з трех членів комісиї або їх заступників. В склад такої комісиї має входити референт підкомітету або єго заступник, або вкінци один з урядників засїдаючих в комісиї, міжтим як два иньші члени призначать ся з членів краєвої комісиї оплачуючих ґрунтовий податок.

На тім замкнув предсїдатель засїданє, взиваючи їх участників до ревної працї, щоби комісия покінчила свої роботи до означеного законом часу.

голова у простих вояків лише на те потрібна, щоби було на чім носити шапку або чако.

Битва!... Ті битви на маневрах до правдивих битв дуже мало подібні, а все лиш длятого, що стріляє ся „слїпаками“. Кождий знає, що слїпак не пошкодить, отже лїзе „ворогови“ в очи навіть тодї, коли у правдивій битві старав би ся запасти ся під землю, або зробити ся таким маленьким, щоб єго не було видко. Чуючи себе на маневрах таким безпечним, можна — розуміє ся — всяку всячину творити, на яку нїхто в війнї не відважив би ся. І так н. пр. в однім місци наш полк стояв на горбах так вигідно, що міг противний полк правдивими кулями протеребити страшно, а він проте йшов собі спокійно перед нашими очима, хоч ми на него стріляли. „Та по що стріляти, коли они собі йдуть як на весїлє“ — замітив справедливо один розсерджений вояк, стоячи разом з другими за парканом на жидівскім окописку, з чого жиди певно не були раді.

Abschlag! Трубачі трублять на просторі якої милї квадратової, дають знати, що битві конець. Штабових офіцирів кличе ґенерал на Besprechung; вояки відпочивають на поли — Rast! Відтак марш до дому. Сонце пече, а піт тече, що аж в такім походї можна зрозуміти фразу „аж піт очи заливає“. Води, води! Нема, а як і подибле ся де при дорозї, то для удержаня порядку в маршу, вояків звичайно не пускає ся з ряду. Аж коли увійде ся в село, то милосерні матусї виносять коновки з водою. І то не всюди. Досить цїкаво бачити, як в однім селї виходять селяни на дорогу і якось глупо-цїкаво оглядають войско, не здогадуючись винести води, а навіть ображуючись, коли якийсь вояк дотне їм зовсїм не добираними словами за їх нездогадливість. За те знов суть місцевости, от як і Бібрка, де цїлими кадками ставлять воду при дорозї, аби вояки могли собі мимоходом своїми „зейликами“ (Seidel) зачерти. Видко зараз у тих людий якесь співчутє до „бідних“ вояків, видко „серце“, котре добре про них сьвідчить.

Спрага вояка — то щось незвичайне. Всї „цивілїсти“ не мають понятя, що то значить спрага. Таку спрагу знають люди може на Сагарі, але не в нас. Прийдеш до хати, питаєш ся зараз, де можна дістати пива; розвідаєш ся і пеш душком один кріґель, другий, третий, четвертий — все ще хочеш пити. Ідеш на обід, пеш знов кріґель пива, потім лїтру ґїсгіблера з вином, — і ще хоче ся пити. А їда не смакує, ледви там дещо „перетрутиш“ через рот. І нїчо тобі не бракує, голова не болить, все вилило ся, мов на горячу кухню, де оно зараз перемінило ся в пару. Такої спраги бажав би собі неодин любитель пива, тілько в тім біда, що не згодив би ся на такі марші на сонци, певна річ, що приємнїйше сидїти в холодочку, вигідно.

Відтак спати, спати! де будь, як будь, аби лиш спати. Нехай Мошко в сусїдній комнатї всї свої борухи править і висьпівує, нехай єго многонадїйні потомки, що ростуть „на потїху“ руских селян та міщан, цїлим хором єму вторують; нехай до тих баталїонів мух, які бренять в комнатї, долучить ся ще цїла бриґада самих найголоднїйших жидівских мух, нехай цибуля шабасова запахне ще лїпше, — ти кладеш ся на коротке жидівске ліжко (як на диво досить чисте) — eins, zwei, drei! — і вже спиш. Спиш чотири, пять годин, будиш ся без потреби навіть перед часом і вже сон утїкає. Зовсїм змінює ся чоловік, скоро лише вдягне на себе войсковий мундур.

Але за те я зовсїм не знаю, що дїє ся на сьвітї Божім і від своїх „камратів“ зовсїм дізнати ся не можу. Чи Французи ще дальше тїшать ся, що прийде до них цар, котрий (як виходило з коронацийного церемонїялу) робить ласку хрестови, коли єго цїлує; чи Кретенцї вже втихомирили ся; чи віднайшли вже того розбишаку, що бомбою убив шлюсаря у Відни; чи „Буковиньскȋ Вѣдомости“ видумали вже о чім иньшім писати, як о Стоцкім і Пігуляку; чи барон Мустаца не надумав ся аґітувати за рускою ґімназиєю — нїчого не знаю, що в сьвітї від десятьох днїв дїє ся. Мушу хиба у свого Мошка, виборця посла Романчука, розпитати, як він дивить ся на дїяльність бобрецкого посла. Все буде троха „полїтики“...

Сегорічні маневри будуть великі. Скінчать ся по тридневій битві мабуть в околици Перемишля дня 10-го вересня. Кажуть, що будемо здобувати Перемишль. Годї що докладнїйше перевідати, бо нарочно держать всякі диспозициї в тайнї, аби „ворожі“ войска справдї не знали, що їх жде. Такі великі маневри то іспит для ріжних штабових офіцирів і великих командан-

По засіданю комісиї взяли ся підкомітети за дальшу роботу, полишаючи предсідателеви предложене внесень що-до численних місцевих оглядин, котрі будуть переведені в найблизшім часї.

НОВИНКИ.

Чернївцї, дня 24-го серпня 1896.

Міністер рільництва ґр. Леде̂бур таки приїде. Урядова ґазета оголосила, що міністер ґр. Ледебур прибуде до Чернївцїв дня 5-го вересня і в однім тижни думає об'їхати цїлу Буковину в цїли провірення господарки релиґійного фонду.

Впр. митрополит Аркадій Чуперкович від кількох днїв хорий. Впр. митрополит є чоловік поважного віку, тож не диво, що і найменьша простуда шкодить ему. В послїднім часї уживав впр. митрополит для охолоди в горячих днях мороженого і тим так простудив ся, що мусїв навіть лягти в лїжко і покликати до себе лїкарів. Однак впр. митрополит Аркадій не хоче в своїй ревности занедбувати своїх дїл; він з напруженем всїх своїх сил сповнив вчера тяжке дїло руко̂положеня. Довідуємо ся, що стан здоровля впр. митрополита поліпшує ся і що мабуть за недовгий час Високопреосьвященний зможе займати ся правильно своїми дїлами.

З черновецкого унїверситету. Пісдя виданого тепер справозданя було в послїднім (лїтнім) семестрі на черновецкім унїверситетї 369 студентів, а то 189 Нїмцїв (між ними 142 жидів), 103 Волохів, 37 Поляків, 33 Русинів, 5 Сербів, 1 Мадяр і 1 Вірменин; після віроісповіданя було 119 гр. пр., 68 рим. кат., 22 гр. кат., 9 протестантів, 6 вірм. кат., 1 вірм. прав., 1 без віроісповіданя, 142 жидів. З Русинів були записані на теольоґічнім факультетї 4, правничім 22, фільозофічнім 7. — В сїм семестрі будуть читати: проф. др. Стефан Смаль-Стоцкий: 1.) Вибрані глави із рускої граматики; 2.) Істория рускої лїтератури XVI.—XVIII. віка. 3.) Мова іпатского списка лїтописи. Окрім того буде проф. др. Смаль-Стоцкий предводити семинаричним вправам. Проф. др. Е. Калужняцкий буде читати „старославяньску граматику“ і „історию славяньского язикословія“. Приватний доцент др. Володимир Милькович заповів виклади про „історию Европи в XIX-ім столїтю“ і „історию византийску“. Довідуємо ся ще, що на правничім факультетї задумує проф. др. Гальбан читати історию славяньских законодавств.

Подяка. Сим маємо честь висказати всехвальному товариству „Просьвіта“ у Львові прилюдно сердечну подяку за ласкаве обдароване нашої шкільної молодїжи своїми виданями в вартости 13 зр. 56 кр. Щиро-руске Спасибіг за такий цїнний подарунок. — Від видїлу місцевої шкільної ради в Дорошівцях. О. А. *Манастирский*, голова. *В. Радик*, секретар.

Здичілість румунїзаторских фанатиків посунула ся до крайности. Ото, коли всї видумки, обчорненя, клевети й інтриґи румунїзаторских дикунів, вимірені проти наших патріотів, не мали пожаданого для румунїзаторскої горди скутку, накидають ся здичілі напастники вже на личну честь зненавидженых їм Русинів і готові до остатної підлости, щоби тілько сплямити честне імя найлїпших синів руского народу. Нема майже числа „Gazet-и Bucovinei“ і еї гідних сестер жидівско-московских, що-б нинї справдї взірцями наймерзеннїйших на сьвітї памфлетів, в котрих би не була яка нїкчемна напасть на одного з виднїйших Русинів. В ч. 63 „Gazet-и Bucovinei“ списана така клевета видумана чоловіком, одуреним алькоголем і румунїзаторским фанатизмом. Дмитро Неделко з Терешан що з роду-віку є ганьбою для учительского стану, здобув ся на геройске дїло оклеветати п. інсп. Поповича за незадоволяючу кваліфікацию, будьто п. інспектор не міг осудити его дїяльність, бо не був тодї тверезий. Кождий, хто знає п. інсп. Поповича, відчує глибоко, які тяжкі хвилї перебувають нинї бук. Русини, маючи таких сусїдів, з котрих не тілько одно підупавше індівідуум, а цьвіт народу, проводирі, як се видно із дотичної статї „Gazet- Buc.“, хапає ся вже таких средств. Чим гірший дикун, що нападає на житє свого противника? Відповідь не трудна для того, хто знає, що дорожше, житє чи честь... Румунїзаторскі фанатики о те не питають, не ждуть кінця судової розправи, що в день по поміщеню плюгавої статї, 21-го с. м., закінчила ся перед ц. к. судом пов. в Серетї засудом клеветника Дм. Неделка на кару 40 зр. або 10 днїв арешту і кошта процесу. Офіцияльний орґан проводирів „gintei latine“, що чванять ся своєю „культурою“, клевеще безсовістно за проводом налогових піяків-клеветників не надумуючись. Сумний факт!

Гарну рекляму зробило „Новое Время“ галицким і буковиньским москвофілам, що, вертаючи з российскої виставы, мали поступити в Петербург і в Кронштадт. Оно доносить, що з 18 гостий, які приїхали були до Петербурга, кількох (між тими „названий і „вчений“ Ф. Свистун) скоренько виїхали і не дивниця, каже — бо за подорож до Киева на торжество хрещеня Руси деякі Галичани опісля відсидїли в австрийскій тюрмі. Инакше сказати — деякі „господинове“ дали драла з Петербурга. Гарне сьвідоцтво для лицарского роду!

Конфесийна нетерпимість. В Коровій мав рим. кат. сьвященик Штайнбах похоронити дитину рим. кат. родичів. Коли похоронний похід ішов дорогою, напала на него товпа людий з свистом і криками, кидаючи навіть грудками землї та камінем. Найбільше крику і галасу робив тамошний дзвіник Кіпер, котрого враз з иньшими напастниками обжалувала за се судова прокураторня.

І наша Буковина причинилась до российскої виставы, бо післала туди такий гарний малоруский продукт, що навіть москалеви сподобав ся. Іменно сподобалась Александру Осипову, прибраному синови звістної славістки С. А. Леонтьевої-Левіцкої, панна Аґлая Левіцка, донька черновецкого судиї, що разом з батьком їздила на виставу. Вже й музики мастять смики на весїле...

Людский кістяк найшли робітники в пятницю в Чернївцях при улици двірскій. Лїкарі по докладних оглядинах орекли, що кістяк належить Туркови, котрий погиб мабуть підчас турецких війн.

Пригоди войскових воздухоплавців. Старший поручник артилериї др. Іван Косминьский і поручник піонїрів Йосиф Мозлер пустили ся перед кількома днями з Відня бальоном в дорогу. В хвили, коли спускали ся о годинї 4-ій з полудня над місцевостию Токкерестур в Угорщинї, вискочив Косминьский скоро з бальона, міжтим як Мозлерови запутала ся нога в шнурах коша і він повис у воздусї. Бальон в тій хвили став знов підносити ся до гори і волїк нещастного офіцира близько 300 кроків з головою на долину звішеною. На щасте удало ся бальон задержати і уратувати Мозлера, котрий з тої небезпечної пригоди вийшов лише з легким скалїченем. Оба офіцири удали ся відтак возом до Единбурґа, де прибули о годинї 8-ій вечером. Там устроїли офіцири обом подорожникам торжественне приняте.

Як би свинї мали роги, були-б може лиш покололи, а так они живцем заїли 15-го с. м. в Стоянові, Каменецкого повіта, свого 16-лїтного пастуха. Пастух хотїв видобути з ями мале порося. Порося розквичало ся, а старі свинї почувши пискіт збігли ся й заатакували хлопця, думаючи, що він душить порося. Поранили хлопцеви в страшний спосіб ноги, лице, відгризли ніс і щоку. Кинулись були навіть на старшого пастуха, що прибіг на ратунок, але тому вдало ся оборонити себе костуром. Поранений пастух незадовго й помер.

Як оно буде? Через недогляд випущено в новинцї „Безплатна поміч права“ в послїднім числї нашої ґазети цїлий уступ такого змісту: Русини будуть вправдї тїшити ся тою акциєю „Народної Ради“, але не так дуже, бо як оно буде, коли пр. наш селянин в справах політичних (от скажім при виборах) зверне ся до д-ра Дудикевича в Коломиї? Тут видко знов ту легкодушність, з якою наші опозицийники кидають селянина просто в обійми москвофільских аґітаторів. Чи справдї може наш селянин уважати на ради такого Дудикевича або Рожанковского? Нам здаєть ся, що анї селянинови анї „Народній Радї“ не вийде така „поміч“ на користь, хиба що опозицийники уважають д-ра Дудикевича „своїм“ чоловіком“!... Далеко ми зайшли би, коли-б Русини пішли за радою опозицийників!

Обурені кравцї. Князь Валїї прогнївив льондоньских кравцїв, прибувши на слюб своєї доньки в проходовій одежи. Кравцї гнїваються ся голосно. Їх орґан „Tailor and Cutter“ пише: „Коли вже й представителї найвисших сфер дають такий злий примір, не буде причини дивувати ся, скоро всї закинуть правила, яких належить придержувати ся в виборі одежи.“ Кравцї, хотячи зарадити лиху, наміряють скликати „meeting“ в цїли обдуманя способів для повздержаня вибриків анґлїйского наслїдника престола.

Практичний Нансен. Нансен є собі чоловік дуже обережний і практичний. Знаючи, що може згинути підчас ризиковної виправи до півнїчного бігуна, він зробив все, що міг, щоби забезпечити родину на випадок своєї смерти. Списавши тестамент, розвів ся з жінкою, щоб она в будучности могла вийти другий раз замуж, та щоби брак посмертної карти мужа не став їй колись перепоною. Обережність була лишня. Говорять, що Нансен, вернувши домів, наново візьме слюб з жінкою. Однак другі думають, що він не повинен сего робити, іменно з двох причин: по перше — любача жінка не мала права приймити від мужа такої жертви; по друге — Нансена скортить ще раз може вибрати ся до півнїчного бігуна і для консеквенциї взяти другий раз розвід.

Здійми капелюх! Загально знане, що шведского короля Оскара, котрий є заразом норвезким королем, не дуже люблять в Норвеґії. Тепер відбуває там король Оскар подорож і ему при тім лучила ся пригода, що певно не причинить ся до его популярности в Норвеґії. На однім дворци снїдав король, а сьпівацке товариство сьпівало патріотичні піснї. Опісля всїдав король до свого ваґону і публика накрила голови знов капелюхами. Коло ваґону короля стояв робітник з капелюхом на голові; король побачивши его скинув ему паличкою капелюх і сказав: „Здійми капелюх!“ На присутних зробила цїла сцена дуже прикре враженє.

Страшне „брісміле“. Хасид Альтер Рота, — кіньский торговельник в Болехові, устроїв

тів; на звичайних компанїйних офіцирів ту мало звертає ся уваги.

Але проте для резервових офіцирів заведено сего року також іспит, щось в родї кваліфікацийного іспиту подібного, як учителї складають, тілько — розуміє ся — з зовсїм иньших, воєнних предметів. Коли-б справдї хотїли як-так приготовити ся до сего іспиту, потреба би з місяць вільного часу. А звідки того вільного часу резервовому офіцирови набрати, на се війскові власти не зважають. Коли взяти на увагу всї ті трудности і неприємности, яких зазнає кождий резервовий офіцир, коли его покличуть на вправи і відірвуть на цїлий місяць від звичайного фахового занятя, то треба признати, що кождий складає не малу жертву в хосен держави — і то длячого? длятого лише, що природа дала ему кріпше тїло, як другим. Але і се правда, що місяць такого відмінного житя на правдивім голодї духовім чинить відтак фахове занятє приємнїйшим...

Мошко в сусїднїй комнатї почав справдї відмавляти свої молитви, цїлий батальон жидівских мух обсїв „Schwarm-ами“ мою голову, лице, руки і папір, на котрім пишу, менї очи клеють ся до сну, і рука немов відвикла від письма — треба йти спати... Rast!

О. М—ей.

торжественне „brismile“ новонародженого сина. На сю церемонїю і на гостину запросив щасливий батько пів сотки приятелїв, жидів. Як звичайно, був там „miniam“, т. є. найменьше число потрібних сьвідків для дитини. „Mohel“, майстер церемонії, сповнив свою задачу, а молитви закінчив „hasan“. Почато дїлити ся медівником. Гостина зачала ся і нараз, по другій і третій страві — по горосї — майже всї гостї почули заворот голови, 38 осіб посинїло, а 5 упало серед страшних стонів під лавки. Мимо скорої помочи двох міских лїкарів торговельник шкірок Пінкас Крепель умер по трех годинах страшної муки, а трийцять чотири осіб почало бороти ся з смертию. Показало ся потім, що господиня не дуже то дбала про чистоту своїх горшків, а ще меньше розуміла ся на прикметах ростин, зварила горох в посудинї, в котрій днем перед тим варила чемерицю для коний, а як відомо, чемериця має в собі вератрину, дуже сильну отрую. В Болехові серед хасидів настала „moira“, гостину на „брісміле“ у Рота довго будуть они памятати.

Нинї не одержала наша редакция жадних телеґрам.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїслалова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїслалова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	$8^{\underline{45}}$					

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїслалова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}							

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.